

Sygn. akt I C 753/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Edyta Wojciechowska

po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2020 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.

przeciwko W. R. (1)

o zapłatę 10141,02 zł

powództwo oddała.

Sędzia Lidia Grzelak

Sygn. akt I C 753/20

UZASADNIENIE

Powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. w pozwie złożonym do Sądu Rejonowego w Mławie w dniu 24 stycznia 2018 r. (data stempla operatora pocztowego) wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanego W. R. (1) kwoty 10141,02 zł, z tym że:

- kwoty 6893,50 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy procentowej kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym, nie więcej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od dnia 24 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty;

- kwoty 3247,52 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 24 stycznia 2018 r. do dnia zapłaty.

Powód wniósł ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Nakazem zapłaty z dnia 5 marca 2018 r. wydanym w postępowaniu upominawczym w sprawie I Nc 235/18 Sąd Rejonowy w Mławie uwzględnił powództwo w całości.

Pozwany W. R. (1) wniósł w ustawowym terminie sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia, a w konsekwencji wniósł o oddalenie powództwa.

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w Płocku do rozpoznania przedmiotowej sprawy wyznaczył Sąd Rejonowy w Ciechanowie.

Przed Sądem Rejonowym w Ciechanowie strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 listopada 2011 r. W. R. (1) zawarł z (...) Bank S.A. we W. umowę pożyczki powtórnej oraz umowę o kartę kredytową nr NP\ (...). Bank udzielił pożyczki w kwocie 13430,28 zł z okresem spłaty do 8 grudnia 2015 r. Pożyczkobiorca zobowiązał się dokonywać spłaty pożyczki w ratach miesięcznych (48 rat) płatnych do dnia 8 każdego kolejnego miesiąca począwszy od stycznia 2012 r. W pkt III § 3 ust. 7 lit. a) umowy Bank zastrzegł możliwość wypowiedzenia umowy pożyczki w przypadku gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach dwóch pełnych rat i nie uregulował ich w terminie 7 dni od doręczenia wezwania. Wypowiedzenie umowy powinno nastąpić na piśmie z 30 – dniowym terminem wypowiedzenia. W pkt I § 2 ust. 10 umowy pożyczkobiorca wyraził zgodę na wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty 40290,84 zł w terminie do dnia 8 grudnia 2018 r. (umowa k. 47 - 63).

Wobec zalegania w spłacie pożyczki (...) Bank S.A. we W. wypowiedział umowę (bezsporne).

(...) Bank S.A. we W. wystawił przeciwko W. R. (1) bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 13 listopada 2014 r. Postanowieniem z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie I Co 1566/14 Sąd Rejonowy w Mławie powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nadał klauzulę wykonalności. Na podstawie tego tytułu wykonawczego Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Mławie J. B. prowadził postępowanie egzekucyjne w sprawie Km 98/15. Prawomocnym postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2016 r. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne w trybie art. 824 § 1 pkt 3 kpc wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (akta I Co 1566/14 Sądu Rejonowego w Mławie, akta Km 98/15 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Mławie J. B.).

(...) Bank S.A. we W. umową przelewu wierzytelności z dnia 14 czerwca 2017 r. zbył wierzytelność przysługującą mu w stosunku do W. R. (1) na rzecz (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.. O przeniesieniu wierzytelności W. R. (1) został zawiadomiony pismem z dnia 23 czerwca 2017 r. (umowa wraz z załącznikiem k. 17 - 22, zawiadomienie k. 84).

W. R. (1) dotychczas nie zapłacił należności wynikających z umowy pożyczki powtórnej oraz umowy o kartę kredytową nr NP\ (...) z dnia 23 listopada 2011 r. (bezsporne).

Na dzień 24 stycznia 2018 r. do spłaty pozostała kwota 10141,02 zł, w tym 6893,50 zł – kapitał oraz 3247,52 zł – skapitalizowane odsetki umowne i karne oraz koszty (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy I Co 1566/14 Sądu Rejonowego w Mławie, akta Km 98/15 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Mławie J. B. oraz zebranych w sprawie dokumentów. Powyższe dowody są w pełni wiarygodne; żadna ze stron w toku procesu ich nie kwestionowała.

Pozwany W. R. (1) nie kwestionował wysokości należności dochodzonej pozwem.

Sąd zważył, co następuje:

(...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. nie zasługuje na uwzględnienie.

Niewątpliwie, powód (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wykazał w toku procesu, że nabył skutecznie na podstawie przelewu wierzytelności, wierzytelność przysługującą pierwotnie (...) Bank S.A. we W. w stosunku do pozwanego W. R. (1). Zgodnie z art. 509 kc, wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Zgodnie art. 511 kc, jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony. Do akt sprawy została dołączona umowa pożyczki zawarta W. R. (1) z (...) Bank S.A. we W. oraz umowa sprzedaży wierzytelności zawarta pomiędzy (...) Bank S.A. we W. a (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W..

Na skutek przelewu wierzytelności doszło do zmiany strony stosunku zobowiązaniowego po stronie wierzyciela, a zatem powód jest legitymowany czynnie do występowania w niniejszym procesie.

Sąd ustalił, że w dniu 21 listopada 2011 r. pozwany W. R. (1) zawarł z (...) Bank S.A. we W. umowę pożyczki powtórnej oraz umowę o kartę kredytową nr NP\ (...). Bank udzielił pożyczki w kwocie 13430,28 zł z okresem spłaty do dnia 8 grudnia 2015 r. Wobec zalegania w spłacie pożyczki (...) Bank S.A. we W. wypowiedział umowę pożyczki a następnie wystawił przeciwko W. R. (1) bankowy tytuł egzekucyjny (...) z dnia 13 listopada 2014 r. zaopatrzone w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Mławie z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie I Co 1566/14, stanowiący postawę prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez Komornika Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Mławie J. B. w sprawie Km 98/15. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone prawomocnym postanowieniem z dnia 31 sierpnia 2016 r.

Uznać zatem należy, że zawarcie umowy pożyczki pomiędzy pozwanym W. R. (1) a pierwotnym wierzycielem (bankiem) nastąpiło w trybie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe oraz ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Stosownie do art. 78a cyt. ustawy, jej przepisy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie. Wskazać należy, że zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim za umowę o kredyt konsumencki uważa się umowę pożyczki, a zatem umowę, do której mają zastosowanie również przepisy art. 720 i nast. kodeksu cywilnego.

Pozwany W. R. (1) nie kwestionował wysokości kwoty, na którą został wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny, jak również wysokości roszczenia dochodzonego w niniejszej sprawie. Podniósł natomiast zarzut przedawnienia roszczenia.

Podnieść należy, że zgodnie z art. 117 § 2¹ kc (dodanym ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw) po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi.

Nie może zaś budzić wątpliwości, że pozwany W. R. (1) w relacji z (...) Bank S.A. we W. był konsumentem. Konsumentem jest bowiem osoba fizyczna dokonująca z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Sąd jest więc w tym przypadku zobowiązany zbadać i uwzględnić również z urzędu okoliczność, że roszczenie jest przedawnione.

Zgodnie z art. 118 kc, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, a z takim roszczeniem mamy do czynienia w niniejszej sprawie, wynosi trzy lata. Stosownie zaś do art. 120 § 1 kc bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

Termin wymagalności należności dochodzonej w niniejszej sprawie upłynął przed dniem 13 listopada 2014 r., bowiem bankowy tytuł egzekucyjny mógł być wystawiony wyłącznie w stosunku do roszczeń wymagalnych, co nastąpiło wskutek upływu 30-dniowego terminu od doręczenia W. R. (1) wypowiedzenia umowy pożyczki przez bank. Pozwany W. R. (1) nie kwestionował powyższej okoliczności. W świetle powyższych uwag uznać należy, że roszczenie było wymagalne najpóźniej w dniu 13 listopada 2014 r., a w związku z nadaniem mu klauzuli wykonalności w dniu 9 grudnia 2014 r. uległo przedawnieniu najpóźniej w dniu 9 grudnia 2017 r. tj. przed wytoczeniem powództwa.

Należy podkreślić, że koniec terminu przedawnienia (zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 118 kc) przypada w niniejszej sprawie właśnie, dla przedmiotowego roszczenia na dzień 13 listopada 2017 r. Zgodnie bowiem z art. 5 ust. 2 zd. drugie przywołanej już wyżej ustawy z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, jeżeli przedawnienie, którego bieg terminu rozpoczął się przed dniem wejścia w życie

tej ustawy, nastąpiłoby przy uwzględnieniu dotychczasowego terminu przedawnienia wcześniej, to przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu.

Nie ulega więc wątpliwości, że roszczenie dochodzone w niniejszej sprawie uległo przedawnieniu.

Dodatkowo wskazać należy, że zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 kc, bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Jako przykład czynności procesowych, przerywających bieg przedawnienia, wskazuje się m.in. złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności sądowemu lub pozasądowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2004 r. w sprawie II CK 276/04), a także nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004 r. w sprawie III CZP 101/03).

Zgodnie z art. 124 § 2 kc, w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed organem powołanym do egzekwowania roszczeń przedawnienie nie biegnie na nowo dopóki postępowanie nie zostanie zakończone.

W niniejszej sprawie (...) Bank S.A. we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny w stosunku do pozwanego W. R. (2), który następnie, po zaopatrzeniu w klauzulę wykonalności, był podstawą prowadzenia postępowania egzekucyjnego przez komornika sądowego.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie, podziela pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 czerwca 2016 r. w sprawie III CZP 29/16, zgodnie z którą, nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 kc). W uzasadnieniu tej uchwały Sądu Najwyższy wskazał, że zarówno złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jak i wszczęcie postępowania egzekucyjnego na podstawie takiego tytułu wykonawczego przerywa na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 kpc bieg przedawnienia jako czynność przedsięwzięta bezpośrednio w celu egzekwowania roszczeń. Rozpoczęcie na nowo biegu przedawnienia następuje bądź z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania klauzulowego, bądź z chwilą zakończenia postępowania egzekucyjnego, w tym jego umorzenia (art. 826 kpc), a wyjątek stanowi umorzenie na podstawie art. 823 lub 825 pkt 1 kpc albo zwrot wniosku, które niweczą materialnoprawne skutki przerwy przedawnienia. Umorzenie postępowania z urzędu z przyczyny bezskuteczności egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc powoduje, że bieg przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym rozpoczyna się na nowo.

W razie cesji wierzytelności na nabywcę przechodzi ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, wszystkie właściwości, przywileje i braki, a więc ustawodawca zakłada identyczność wierzytelności cesjonariusza z wierzytelnością cedenta (art. 509 § 2 kc). Co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu.

W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym.

Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności; nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie III CZP 9/04, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie III CZP 129/05, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2015 r. w sprawie III CZP 103/14). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, bo w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 kpc, a więc fundusz sekurytyzacyjny, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 kpc, musiał

ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie II CSK 196/14, przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 kpc następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. Nie może umknąć uwadze, że przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy nie będącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności nie będący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 kpc i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Wyjątkowość przywileju wystawiania bankowego tytułu egzekucyjnego prowadzi do wniosku, że skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem”.

Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 4 marca 2009 r. w sprawie IV CSK 422/08 wskazał, że na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego klauzulą wykonalności może być prowadzona egzekucja tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby. W uzasadnieniu tego postanowienia Sąd Najwyższy podkreślił, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa pogląd akcentujący specyfikę wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym. Podkreśla się, że wyposażając banki w uprawnienie do wystawiania bankowych tytułów egzekucyjnych, ustawodawca przyznał im „przywilej kwalifikowany i wyjątkowy”; umożliwił im realizację roszczeń cywilnoprawnych bez konieczności ich dochodzenia w sądowym postępowaniu rozpoznawczym. Z tego względu w ustawie - Prawo bankowe wytyczone zostały ścisłe ramy prawne dopuszczalności posłużenia się przez bank bankowym tytułem egzekucyjnym w celu dochodzenia wierzytelności od jego dłużników (art. 97 ust. 1 i 2). Umożliwienie nadawania klauzuli wykonalności bankowym tytułom egzekucyjnym na rzecz nabywcy wierzytelności bankowej oznaczałoby w rzeczywistości rozszerzenie przywileju przyznanego tylko bankom na wszystkich nabywców takiej wierzytelności, to zaś byłoby nie do pogodzenia z kwalifikowanym i wyjątkowym charakterem tego przywileju. Z tego powodu Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie III CZP 9/94 oraz w wyroku z dnia 21 września 2005 r. w sprawie V CK 152/05 Sąd Najwyższy przyjął, że w tym zakresie art. 96 i 97 prawa bankowego - ze względu na swój charakter - stanowią *leges speciales* w stosunku do art. 788 § 1 kpc. W związku z tym należy uznać, że na podstawie wystawionego bankowego tytułu egzekucyjnego, zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, może być prowadzona jedynie egzekucja wierzytelności bankowej i tylko na rzecz banku, a nie na rzecz innej osoby. Należy dodać, że to stanowisko znajduje potwierdzenie w treści art. 98 prawa bankowego, w którym wymienia się sytuacje, w których bankowy tytuł egzekucyjny może być podstawą do egzekucji przeciwko osobie trzeciej. Wśród tych sytuacji ustawodawca nie wskazał przelewu wierzytelności bankowej. Wyliczenie zawarte w art. 98 jest wyczerpujące, co dodatkowo przemawia za tezą sformułowaną w orzecznictwie, iż wierzytelność objęta bankowym tytułem egzekucyjnym nie może być przedmiotem przelewu na rzecz podmiotu niebędącego bankiem.

W tej sytuacji skutki jakie wiązały się z prowadzeniem postępowania egzekucyjnego odnoszą się do podmiotów w tym postępowaniu występujących, a nie funduszu sekurytyzacyjnego. Tym samym powód powinien wytoczyć proces zanim upłynie 3 lata od kiedy bankowemu tytułowi egzekucyjnemu Sąd nadał klauzulę wykonalności. W niniejszej sprawie klauzula wykonalności została nadana bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko dłużnikowi W. R. (1) postanowieniem z dnia 9 grudnia 2014 r. Termin przedawnienia upływał zatem 9 grudnia 2017 r. Jak wskazano na wstępie, powództwo zostało wytoczone w niniejszej sprawie w dniu 24 stycznia 2018 r.

Uznać więc należy, że w dacie wytoczenia powództwa, roszczenie było przedawnione stosownie do art. 118 kc.

W związku z powyższym Sąd oddalił powództwo w całości.